

Column

Nico van Straalen kruipt in de huid van...

de springstaart

Vandaag heb ik de hele dag gewerkt aan mijn spermatoforen-tuintje. Ze kwamen er lekker vlot uit, die glanzende bolletjes op steeltjes. Ik heb er zo'n 80 gemaakt, dat was hard werken, maar het was elke keer weer een lekker gevoel, vooral als ik het bolletje op het steeltje zette.

Het tuintje stond er vanochtend mooi bij, maar toen ik bij nummer zestig was gekomen kwam de buurman langs. Hij begon direct met het besnuffelen van mijn spermatoforen en toen hij in de gaten kreeg dat ze van mij waren begon hij ze stuk voor stuk op te slobberen. Ik moest even hard optreden, ik gaf hem een trap met mijn derde poot en daarna ruimde hij het veld.

Inderdaad moest ik de hele dag goed opletten en mijn tuintje in goede conditie houden. Ik maakte steeds een rondje en snuffelde aan elke spermatofoor, gebruikmakend van de chemoreceptoren op mijn kop, vlak bij de inplanting van mijn antennes. De allereerste exemplaren die ik vanochtend had gemaakt begonnen al wat uit te zakken en die heb ik maar opgegeten. Ook kwam ik bij de onderhoudswerkzaamheden aan de rand van mijn tuintje een paar smerig ruikende spermatoforen van mijn buurman tegen. Daar heb ik er ook nog een stel van opgegeten.

...ga ik met mijn antennes zwaaien om haar aandacht te trekken...

Nu zit ik hier te wachten totdat er een vrouwtje komt. De meeste mensen denken dat wij springstaarten nauwelijks iets kunnen zien, en dat onze ocelli alleen licht en donker kunnen waarnemen. Maar ze zien toch dat wij mannetjes in kleur verschillen van de vrouwtjes, vooral tijdens onze seksueel actieve periode. Wat kan dat anders voor betekenis hebben dan dat de vrouwtjes ons kunnen zien?

Als er een vrouwtje aankomt ga ik met mijn antennes zwaaien om haar aandacht te trekken. De witte banden op mijn tweede antennelid vallen erg op, zelfs van grote afstand. Ik heb wel eens de mensen een vergelijking horen maken met koplampen en ze pochten dat ze van twee meter afstand een mannetje *Orchesella cincta* konden onderscheiden.

Je weet het nooit met vrouwtjes. Waar ik het meest bang voor ben is dat ze mijn spermatoforen niet goed genoeg vinden. Je hebt van die vrouwtjes die ontzettend kieskeurig zijn, de

mooiste spermatofoor is ze niet mooi genoeg. Ze blijven rondsnoeffen totdat ze gevonden hebben wat ze zoeken. Het zijn notabene altijd dezelfde mannetjes die de voorkeur krijgen. Hoe ze dat voor elkaar krijgen weet ik niet. Hun spermatoforen zien er precies hetzelfde uit als die van mij, maar kennelijk zit er een speciaal luchtje aan dat de vrouwtjes bijzonder opwindt.

Het moet niet te lang duren want anders zijn mijn spermatoforen alweer te oud. Ik kan ze niet blijven produceren, eerst moet ik weer vervellen en dan raak ik in een eetfase waarin ik alleen kan eten, terwijl ik ondertussen sperma bijmaak. Daarna moet ik weer vervellen en kan ik weer spermatoforen neerzetten. Maar of ik dat allemaal haal is de vraag, want het barst hier van de grote kevers en venijnige roofmijten, die altijd erg hongerig zijn.

De vorige keer toen ik een tuintje had, het is ongeveer twee weken geleden, had ik geen geluk. Er kwam wel een vrouwtje aan maar ze liep dwars door mijn tuintje en keurde mijn spermatoforen geen blik waardig. In plaats daarvan ging ze bij de buurman op een spermatofoor zitten. Ze stelde zich erg aan, het leek alsof het opnemen van die ene spermatofoor de gebeurtenis van haar leven was. Daarna begon ze uitsloverig met haar achterste over de grond te slepen. De buurman keek triomfantelijk toe.

Na die ene spermatofoor had ze geen belangstelling meer voor de rest, laat staan voor die van mij. Ik probeerde nog haar aandacht te trekken door zachtjes mijn antennes te bewegen, maar het mocht niet meer baten.

Nu was het twee weken geleden de eerste keer dat ik

spermatoforen maakte. Ik kon er niet meer dan 40 uitgeperst krijgen. Vandaag ziet mijn tuintje er veel beter uit en het aantal glanzende bolletjes is veel groter. Ze zijn duidelijk te onderscheiden van de sporenkapsels van schimmels.

Aan schimmels heb ik sowieso een pesthekel. Die smerige draden kunnen zomaar in je gezicht slaan en voor je het weet zit je erin verstrikt. Ik heb bij een paar broertjes gezien hoe een schimmel bij ze naar binnen drong, via de flexibele membraan tussen hun rugsegmenten. Een paar dagen later lagen ze met de pootjes omhoog en groeide er een web van schimmeldraden uit hun lijf.

Stil, daar komt wat aan, maar wat is het?

Nico M. van Straalen

nico.van.straalen@ecology.falw.vu.nl